

Ervaring met hemels wit licht

Een goede verlichting op de werkplek is zeer belangrijk voor de medewerkers. Het bedrijf Feltor Lighting uit Bilthoven volgt de ontwikkelingen op het gebied van lichtkwaliteit op de werkvloer al jaren op de voet. Als adviserende groothandel (in lichtbronnen, armaturen en aanverwante artikelen) is hun specialisme het leveren van de juiste lichtkwaliteit op de werkplek.

Enige tijd geleden is Feltor Lighting op experimentele wijze aan de slag gegaan met de individuele beleving van (hemelswit) licht op de werkvloer. De lampen, die voor dit doel werden gebruikt, waren de Skywhitelampen (Osram) met een kleurtemperatuur van 8.000 Kelvin (de meest voorkomende verlichting heeft circa 3 á 4.000 Kelvin) en een kleurweergave van $R_a > 80$.

Licht bepaalt de tijd van onze inwendige klok (het 'circadiane ritme' of 24 uursritme). Maatstaf hiervoor is de circadiane werkingsfactor, die bepaald wordt door de lichtinval op een derde receptor in het menselijk oog, naast staafjes en kegeltjes. Deze receptor is gevoelig voor blauwe straling (maximaal 460-465nm).

Deze lampen geven visueel een lichtblauwe uitstraling. Het onderzoek van het bedrijf vond plaats in de periode van de herfst van 2006 tot oktober 2007 bij twee verschillende bedrijven/instellingen.

De eerste reacties van de gevraagde personen waren (allen werkzaam in kantoren):

"De lampen zijn een stuk blauwer dan de standaard 830 die wij in het pand voeren. Het heeft mede daardoor een raar soort felheid waar ik eerst een paar dagen aan heb moeten wennen. Na de gewenning wordt het normaal en valt de kleur en felheid niet meer op.

Na enkele weken gebruik realiseerde ik me dat ik minder last had van de gebruikelijke middagdipjes. Het is makkelijker om geconcentreerd te blijven, door te werken, zonder het gevoel dat je jezelf door de

middag moet slepen. Echter is het niet zo dat je ook feitelijk meer energie hebt, het wordt alleen verplaatst (in mijn geval). Concreet betekent dit dat ik 's avonds minder bruis van de energie en tegen bedtijd ook echt moe ben."

Andere reacties:

"De Skywhitelampen werden in de herfstperiode van 2006 gemonteerd. In het begin moest ik wennen aan de nogal blauwe kleur van het licht. Maar dat went zeer snel, binnen enkele uren ben je daar aan gewend. Ook het beeldscherm van mijn PC is met dit licht prima te lezen. Wel werd er door mijn collega's vreemd gekken, en kreeg soms de opmerking of ik in een aquarium of zonnecentrum zat. Maar na enige uitleg vanwaar die kleur licht, en de proef waaraan ik mee deed, werd het snel geaccepteerd.

Wat betreft mijn bevindingen kan ik melden dat na een week gewerkt te hebben onder dit licht, ik mij merkbaar prettiger voelde en zelfs minder vermoeid aan het eind van de werkdag.

De winterperiode van 2006-2007 heb ik mij prettiger en fitter gevoeld dan diezelfde periode van voorgaande jaren. Mijn scepsis is geheel weggenomen, proefondervindelijk heb ik vastgesteld dat er inderdaad een positieve werking uitgaat van deze Skywhitelampen."

Ook de omgeving (collega's) moesten wennen aan de nieuwe verlichting. Vanwege de blauwe uitstraling is deze verlichting al van een afstand waar te nemen. Enkele reacties:

"Reacties van collega's zijn en blijven heel

divers. De een moet er even aan wennen en dat is het, sommigen zijn er meteen weg van en ongeveer de helft vind het helemaal niets, blijven het een raar en fel licht vinden. De opmerkingen blijven ze daar ook over maken."

Andere reacties:

"Mijn collega's hebben deze Skywhitelampen geheel geaccepteerd, men maakt er geen opmerking meer over. Er zijn zelfs collega's die al aangegeven hebben ook deze lampen op hun werkplek te willen (laten) monteren."

Tot slot heeft Feltor Lighting gevraagd naar de uiteindelijke bevindingen van de gevraagde personen. Ook hier weer enkele reacties:

"Over het geheel ben ik er erg positief over en maken de lampen het verkooppraatje waar. Echter het is geen wondermiddel natuurlijk, als je een mindere dag hebt, wordt die niet goed door gebruik van deze lampen."

Andere reacties:

"Na bijna een jaar te hebben gewerkt onder de Skywhitelampen kan ik tot de conclusie komen dat deze lampen inderdaad een positieve uitwerking hebben op het welzijn van personen, men is fitter tijdens het werk en ook 's avonds gaat men minder vermoeid naar huis."

De gevraagde personen zijn bij de heer G.W. Verhulst van Feltor Lighting op te vragen.

De toekomst zal uitwijzen of deze verlichting terrein zal gaan winnen. Het zorgt in ieder geval voor de juiste lichtconcentratie daar waar dat nodig is, op de werkplek. ■